

Ժաննա ԱՅՎԱԶՅԱՆ

Խ. Արսլանի անվան հայկական
պետական մանկավարժական համալսարան

**ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ԵՎ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ՄՈՏԱՎՈՐ ՔԱՆԱԿ
(ՈՉ ԹՎԱԿԱՆՈՎ) ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՂ ԼԵԶՎԱԿԱՆ
ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԻ ԶՈՒԳԱԴՐԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ**

Սույն հոդվածի նպատակն է քննության առնել ոչ թվականով մոտավոր քանակ արտահայտող հիմնական լեզվական միավորներն անգլերենում և հայերենում: Հետազոտությունն իրականացվել է երկու հիմնական մակարդակում՝ իմաստաբանական և կառուցվածքային: Իմաստաբանական մակարդակում ոչ թվականով մոտավոր քանակ արտահայտող միավորները (*AppPh*-երը՝ *Approximation phrase*) դասակարգվել են երեք խմբի՝ *App(+)*, *App(-)* և *չեզոք (App0)*: Կառուցվածքային հետազոտության նպատակներից ելնելով՝ փորձ է արվել *non-NumAppQ* (ոչ թվականով մոտավոր քանակ) արտահայտող *AppPh*-երը ներկայացնել կադապարներով՝ վեր հանելով երկու լեզուներում դրանց իմաստային և կառուցվածքային նմանություններն ու փարբերությունները:

Հետազոտությունը հիմնված է *Corpus of Contemporary American English (COCA)* և *Արևելահայերենի ազգային կորպուսի (ԱՐԵՎԱԿ)* տվյալների վրա:

Բանալի բառեր. անորոշություն, մոտավորականություն, ոչ թվականով մոտավոր քանակ, մոտորակիչ, զուգադրական վերլուծություն, նմանություններ, փարբերություններ

Անորոշությունը լեզվին բնորոշ կարևոր հատկանիշներից է: Այն ոչ միայն լեզվի անբաժանելի մասն է, այլ երբեմն նաև՝ անհրաժեշտություն հաղորդակցման գործընթացում /Jucker, Smith, Lüdge, 2003: 1739/: Առաջին հայացքից անորոշությունը դիտարկվում է որպես բացասական երևույթ, սակայն, խոսքին անորոշություն և անվճռականություն հաղորդելը երբեմն ավելի նախընտրելի ու նպատակահարմար կարող է լինել, քան ճշգրիտ ու հստակ խոսքը /Channell, 1994: 4/:

Խոսողը, հաղորդակցական նպատակներից ելնելով, կարող է իր խոսքը միտումնավոր դարձնել անորոշ: Խոսքը համարվում է անորոշ, երբ այն չի պարունակում ակնկալվող ճշգրիտ տեղեկությունը:

Մոտավորականությունը, լինելով անորոշության տարատեսակ, կիրառվում է, երբ խոսողը չի կարողանում կամ խուսափում է առարկայի, երևույթի մասին ճշգրիտ տեղեկություն հաղորդելուց /Crystal, Davy, 1975: 104/:

Հիմք ընդունելով Չենըլի դասակարգումը՝ կարելի է մոտավոր քանակ (approximating quantity, այսուհետ՝ AppQ) արտահայտելու երկու հիմնական ձև առանձնացնել՝

1. **Մոտավոր քանակ՝ արտահայտված թվականով** (Numerical Approximate Quantity, այսուհետ՝ *NumAppQ*) (about five people – մոտ հինգ հոգի),

2. **Մոտավոր քանակ՝ արտահայտված ոչ թվականով** (Non-Numerical Approximate Quantity, այսուհետ՝ *non-NumAppQ*) (heaps of books – շատ գրքեր):

Թվականներն արտահայտում են առարկաների թվային հատկանիշը: Դրանք որոշակիորեն ցույց են տալիս առարկաների տարբերակված քանակը, թվային կարգը և հավասարաչափ բաշխումը:

Ըստ իրենց ընդհանուր իմաստի, դրսևորման եղանակի և շարահյուսական կիրառության, թվականները բաժանվում են չորս տեսակի՝ *քանակական, դասական, կոտորակային* և *բաշխական*: **Քանակական թվականները** կազմում են թվականների հիմնական խումբը: Դրանք որևէ տեղեկություն չեն տալիս համապատասխան առարկաների բնույթի, հատկությունների մասին, այլ մատնանշում են առարկաների որոշակի քանակը /Աբրահամյան, 1969: 97/:

Նախորդ մեր հոդվածում փորձ էր արվել անգլերենում և հայերենում NumAppQ արտահայտելու հիմնական ձևերը ներկայացնել կադապարներով /Mkhitaryan, Ayvazyan, 2017: 357-363/: Ամենատարածված ձևը հարադրությունն է: **Հարադրական բաղադրությունները** կամ հարադրություններն այն վերլուծական բաղադրություններն են, որոնք ներկայացնում են բառերի կապակցություն՝ մեկ բառային իմաստով /Աղայան, 1984: 221/:

Այս դեպքում օգտագործվում է երկու քանակական թվական, որոնցից առաջինն արտահայտում է միավորների նվազագույն, իսկ մյուսը՝ առավելագույն քանակը: Աբեդյանը նշում է, որ թվականները կարող են լինել իրար հաջորդող կամ նույն դասին պատկանող: Նման կապակցություններում թվականները չեն պահում իրենց նշանակությունը, այլ երկուսը միասին մի մերձավոր անորոշ թիվ են ցույց տալիս /Աբեդյան, 1931: 78/: Սա ներկայացրել էինք հետևյալ կերպ՝ **num1-num2+n** (two three people – երկու-երեք մարդ):

AppQ արտահայտելու նպատակով կարելի է քանակական թվականի հետ գործածել նաև մոտավորականություն ցույց տվող բառեր կամ, ինչպես նշում է Ն. Հարությունյանը՝ **մոտորակիչներ** /Հարությունյան, 2014: 46/, ինչպիսիք են՝ *մոտ* (about), *շուրջ* (around), *մոտավորապես* (approximately), *մի* (some) և այլն /Աբրահամյան, Պառնակյան, Օհանյան,

1974: 184-186/: Նախորդ հոդվածում այս կառույցը ներկայացվել էր հետևյալ կերպ՝ **app (մոտորակիչ) + num (թվ.) + n (գոյ.)** – (some ten people – մի տասը մարդ): App+num+n կաղապարին հայերենում համարժեք է նաև *սեռական հոլովի* և *կողմերը* մոտորակչի միջոցով կազմված հետևյալ կաղապարը՝ **n+num(gen)+կողմերը** – (ժամը ութի կողմերը – around eight o'clock) և այլն:

AppQ կարելի է արտահայտել նաև թվական չպարունակող լեզվական միավորների միջոցով: Հիմք ընդունելով Ջոաննա Չենըլի /Channell, 1994: 96/ և Գ. Ջահուկյանի /Ջահուկյան, 1989: 88/ բնորոշումները՝ non-Num AppQ (Non-Numerical Approximate Quantity) արտահայտող AppPh-երն ըստ իրենց արտահայտած իմաստի դասակարգել ենք երեք խմբի՝

աճող (App+)	umpteen, lots of, oodles of, masses of, many, a number of, a group of շատ, առատ, բազում, սովաք
նվազող (App-)	a touch of, a scrap of, few, little, a bit... քիչ, դույզն, նվազ, չնչին, սակավ, սուղ
չեզոք (App 0)	some, several որոշ, մի քանի

Non-NumAppQ արտահայտող AppPh-երը կարող են կապակցվել տարբեր խոսքի մասերի հետ: **Կառուցվածքային** ուսումնասիրության նպատակներից ելնելով՝ առաջարկում ենք դրանք ներկայացնել հետևյալ կաղապարներով.

1. անգլ. **Ind. Art+N_s+of+N**
(անորոշ հոդ+ գոյ_(եզ.)+of+գոյ)
- հայ. **մի+N_s+N**
(մի+գոյ_(եզ.)+գոյ)

Այս կաղապարն անգլերենում AppQ (մոտավոր քանակ) արտահայտելու ամենատարածված և գործածական կաղապարն է, սակայն հանդիպում է նաև հայերենում, որտեղ *a* անորոշ հոդին փոխարինում է *մի (մեկ)* թվականը:

- Օրիորդը մաքուր ֆրանսերենով տվեց մեզ *մի շարք հարցեր*: (ԱՇ)
- ...ապրելու տեղ չէր մնացել, վրան առնելու մի վերմակ, *մի պարտա հաց* չէր մնացել: Բայց լավ մարդիկ ամեն տեղ կային: (ՎՊ)

Ակնհայտ է, որ հայերենում **մի+N_s** կառույցին կարող է հաջորդել *և՛ հաշվելի* (հարցեր), *և՛ անհաշվելի* (հաց) գոյական:

Անգլերենում վերը նշված կաղապարով AppQ արտահայտող AppPh-երն են՝ *a load of, a mass of, a touch of, a scrap of, a loaf of, a group of, a number of, a bit of*:

A lot of, a load of, a mass of մոտորակիչներն արտահայտում են AppQ(+) իմաստ և կարող են հանդես գալ ինչպես հաշվելի, այնպես էլ անհաշվելի գոյականների հետ: A lot of-ը հաճախ հանդիպում է նաև զեղչված՝ կարճ պատասխաններում, ինչպես՝

–How many books do you have? – A lot.

A bit of-ն արտահայտում է AppQ(-) իմաստ, հետևաբար a lot of-ը որոշ լեզվաբանների կողմից դիտվում է որպես դրա հակահիշը: Սակայն այս պնդումը այնքան էլ վստահելի չէ. a bit of-ն արտահայտում է նաև AppQ(0)՝ չեզոք իմաստ (He owns a bit of land. – a bit of = a piece of): Ըստ Չենըլի, a bit of-ն արտահայտում է AppQ(0) իմաստ, քանի որ այն կարող է հանդես գալ նաև չափ ու քանակ արտահայտող ածականների հետ (*a large bit of, a small bit of*)՝ արտահայտելով AppQ (+) կամ AppQ (-) իմաստներ /Channell, 1994: 100/:

A touch of (քիչ) կապակցությունն օգտագործվում է անհաշվելի և վերացական հասկացություն արտահայտող գոյականների հետ, ինչպես օրինակ՝ *a touch of anger* (մի փոքր զայրույթ), *a touch of smile, a touch of fear* (մի քիչ վախ, մի թեթև վախ):

- *A touch of a smile* hinted at one corner of his mouth. (COCA: FIC: Widower Jones)

- *Մի թեթև ժպիտ* անցավ Անիկի դեմքով, պարզ էր, որ քրոջ ասածը նրան դուր եկավ: (ԱՇ)

- There was a look of mischief in his eyes, maybe *a touch of fear*... (COCA: FIC: Girl in the afternoon)

- Նույնիսկ քաջության ու խիզախության համար *մի քիչ վախ* է պետք... (ՊՁ)

A scrap of (կտոր, պատառ) մոտորակիչը հիմնականում կապակցվում է թուղթ, հագուստի մաս, ուսելիք ցույց տվող բառերի հետ, օրինակ՝ *a scrap of clothing, a scrap of paper, a scrap of food, a scrap of bread, a scrap of money*, ավելի հազվադեպ, սակայն, կարող է հանդես գալ նաև *վերացական* գոյականների հետ, ինչպես՝ *a scrap of confidence, (մի գրամ վստահություն), a scrap of imagination (մի գրամ երևակայություն)*:

- He left the room with a scrap of self-respect and the sense of still being needed. (COCA: The Little King, Col. 95, Issue 31) – (Նա դուրս եկավ

սենյակից մի փոքր ինքնահարգանքի ու դեռևս անհրաժեշտ լինելու զգացողությամբ:)

A scrap of-ը հայերենում համարժեք է նաև *մի պատրան/ կտոր/ ծվեն* արտահայտություններին, ինչպես՝ *մի կտոր* հաց, *մի ծվեն* ամպ, *մի կտոր* հող, *մի կտոր* թուղթ, *մի կտոր* շոր:

- Առանց ամենամեծ երկյուղի *մի պատրան հաց* չեմ դրել բերանս... (Ն-Դ)
- *Մի կտոր շոր* վառեցի, մրճեղը դրի վերքի վրա... (ՎԱ)

Մի մոտորակիչը *մեկ* քանակական թվականի ձևափոխված տարբերակն է, որը վերը նշված կաղապարի դեպքում համապատասխանում է անգլերենի *a* անորոշ հոդի արտահայտած **մեկ** իմաստին: Իսկ ինչ վերաբերում է **մի+num+n** կաղապարին, ապա այստեղ *մի*-ն արտահայտում է *որոշ* իմաստը և կարող է անգլերենում համարժեք լինել *some* (*որոշ*) մոտորակչին /Mkhitarian, Ayvazyan, 2017: 359/, օրինակ՝

- Հեռվից շրջապատել էին ծիուն *մի տասը մարդ* և ասում էին՝ ֆրաու Հիտլեր: (ՀՄ) (*մի տասը մարդ* – *some ten people*)

2. N_(pl)+ of+ N_(pl)

գոյ_(հոգն.)+of+ գոյ_(հոգն.)

Այս կառույցը բնորոշ է հետազոտվող լեզուներից միայն անգլերենին:

Loads of/ lots of/ oodles of հոգնակի թվով դրված կաղապարներն օգտագործվում են և՛ հաշվելի, և՛ անհաշվելի գոյականների հետ:

- The romantic comedy is about a young plastic surgeon, with visions of making *oodles of money* in Hollywood. (COCA: NEWS: Atlanta Journal Constitution)
- *The masses of people...* no longer believed in so-called “elected” leaders... (COCA: ACAD: Studies in American Indian Literatures)

Վերը նշված հոգնակիով դրված կաղապարները կարող են հանդես գալ նաև զեղչված՝ կարճ պատասխաններում՝ պահպանելով բառակապակցության միայն առաջին բաղադրիչը:

- –Have you got enough milk? – *Oodles.*
- –And there were lots of them, right? – *Yes, lots!*
- –Are there lots of children in the city? – *Yes, masses!*

3. Adj+N_(pl) (ածակ.+գոյ_(հոգն.))

Adj+N_(U) (ածակ.+գոյ_(անհաշվ.))

Այս կաղապարները երկու լեզուներում էլ բավականին լայն կիրառություն ունեն: Այստեղ օգտագործվում են AppQ (մոտավոր քանակ) արտա-

հայտող այնպիսի AppPh-եր, որոնք Ջահուկյանն անվանում է **մենիմոյթ**, այսինքն՝ թիվ արտահայտող ածականներ /Ջահուկյան, 1989: 89/, իսկ Քվիրկի և Գրինբաումի բնորոշմամբ, *սրանք փակ համակարգով քանակ ցույց տվող կամ քանակական բառեր են* և իրենց հերթին բաժանվում են երկու խմբի. առաջին խմբում հոգնակի թվով գոյականների հետ գործածվող քանակական բառերն են (many, (a) few, several, umpteen), երկրորդ խմբում՝ անհաշվելի գոյականների (much, (a) little) /Quirk, Greenbaum, 1973: 66/:

Few, little բառերից առաջ կարելի է կիրառել անորոշ հոդ՝ խոսքին հաղորդելով հավելյալ դրական կամ բացասական նրբերանգ, ինչպես՝ a few students (մի քանի (+)), few students (քիչ (-)), a little money (մի քիչ (+)), little money (քիչ (-)): Հոդի առկայության դեպքում կաղապարը փոխվում է հետևյալ կերպ՝

Adj+ N ► Ind. Art+ Adj + N

- ...this fee is very high in the first couple of years when only *a few investments* are done. (COCA: ACAD: The Journal of Real Estate Research)

Umpteen բառը (հայ.՝ բյուր, շատ) նույնպես արտահայտում է *AppQ(+)* իմաստ և օգտագործվում է հոգնակի թվով դրված գոյականների հետ. *umpteen occasions, umpteen kidnappings, umpteen efforts*:

- You missed it? We spend *umpteen billion dollars* a year on intel and you missed it? (COCA: Fic: From the Truman Balcony, earle, R. Earle)

- It was surely the same warning they'd had explained to them *umpteen times* when they signed papers, and again by the blue book. (COCA: Fic: Texas Review, M. Gills)

Հայերենում *AppQ* արտահայտող մենիմոյթ ածականների թվին են դասվում *հոծ, առափ, շափ, բազում, դույզն, նվազ, չնչին, քիչ սուղ, որոշ* բառերը:

Թեպետև *առափ, շափ, բազում, ստվար* մենիմոյթ ածականները հոմանշային խումբ են կազմում և արտահայտում են *AppQ(+)* իմաստ, սակայն դրանցից յուրաքանչյուրը դրսևորում է իրեն բնորոշ առանձնահատկություններ:

Ի տարբերություն *առափ* և *շափ* ածականների, որոնք արտահայտում են ինչպես հաշվելի, այնպես էլ անհաշվելի գոյականի մոտավոր քանակ (*առափ նվերներ, առափ ձյուն, առափ արցունք, շափ բանաստեղծություններ, շափ կաթ*), *բազում* ածականը հանդես է գալիս միայն հաշվելի գոյականների հետ՝ *բազում նամակներ, բազում հոգսեր*, իսկ *ստվար*-ը՝ հավաքական գոյականների հետ, ինչպես՝ *ստվար խումբ, ստվար ամբոխ, ստվար բազմություն*:

AppQ(-) իմաստ են արտահայտում *չնչին, քիչ, նվազ, սակավ* բառերը: *Նվազ* և *չնչին* ածականները հիմնականում հանդես են գալիս անհաշվելի գոյականների հետ՝ ի տարբերություն *քիչ* և *սակավ* ածականների, որոնք կարող են հանդես գալ և՛ հաշվելի, և՛ անհաշվելի գոյականների հետ, ինչպես օրինակ՝ *քիչ ձայն, քիչ մարդիկ, քիչ ժամանակ*: *Չնչին* ածականը բացի *կարևորություն չունեցող, անկարևոր*, օրինակ՝ *չնչին խնդիր* և *շատ փոքր, անզոր* իմաստներից, արտահայտում է նաև *քանակական իմաստ*՝ *չնչին մաս, չնչին տարածություն*:

- Թե Աստված կսիրեք, թողնենք այս դատարկ խոսակցությունը. մի՞թե արժե ժամանակ վատնել այսպիսի *չնչին զրույցներով*: (Բ) (*չնչին – անկարևոր*)

- Այդքան *չնչին գումարով* անհնար է յուրա գնալ: (Առաւօտ, 2007.11.24) (*չնչին – քիչ քանակությամբ*)

AppQ(-) մենիմոյթ ածականների միջև տարբերությունը վերաբերում է դրանց կիրառության ոլորտին: *Չնչին, քիչ* մենիմոյթ ածականները, ի տարբերություն *նվազ* և *սակավ* ածականների, առավել հաճախ հանդիպում են առօրյա խոսքում, իսկ վերջիններս՝ գրավոր խոսքում:

- Այս ժամանակ ուշիմ և խոհեմ հսկան, խիստ գանգուր մազերով, վառվռուն աչքերով, շտապով հավաքում էր իր որդիներին, քաջ և աղեղնավոր մարդկանց, թվով շատ *նվազ*, և ուրիշ մարդկանց, որ ձեռքի տակ ունեւր, գնում է մի ծովակի ափ... (ՄԽ) (*նվազ – քիչ, սակավ, փոքր քանակությամբ*)

- Ֆիզիկական աշխատանքի անընդունակներին կամ *նվազ* ընդունակներին փոխադրեցին նորաշեն, *նվազ* բարեկարգ չորրորդ բարաքը: (ԳՄ) (*պակաս, հարկ եղածից՝ սահմանվածից քիչ*)

Նվազ ածականը բացի *քիչ քանակությամբ, պակաս* իմաստներից, ունի նաև *թույլ, տկար, վատառողջ* հարանշանակությունը.

- Տատն ասում էր, թե ես *նվազ* եմ, չեմ դիմանա, բայց դիմանում եմ, չէ՞ որ ձեզ համար ավելի դժվար է...(ԽԳ) (*նվազ – թույլ, տկար, վատառողջ*)

Ինչ վերաբերում է *սակավ* ածականին, ապա այն արտահայտում է *և՛ տևողություն, և՛ քանակ*.

- Այնտեղ *սակավ ժամանակ* մնալով... (ԱԴ) (*տևողություն*)

- Շիրվանզադեն *սակավ խոսքերով* կարողանում է արտահայտել ուզած միտքը և նկարել ցանկացած պատկերը: (ՍԶ)(*քանակ*)

**4. Հայ. Adj+ Conj+Adj+ N (Ածակ.+ շաղկ.+ ածակ.+ գոյ.)
Adj-Adj+N (Ածակ.- ածակ.+ գոյ.)**

Անգլ. Adj + Adj+ N (Ածակ.+ ածակ.+ գոյ.)

AppQ կարելի է արտահատել նաև մենիմոյթ ածականների կրկնությամբ: Մենիմոյթ ածականների կրկնությամբ առաջարկել ենք երեք կաղապար: Կաղապարներից առաջին երկուսը բնորոշ են հայերենին, իսկ երրորդը՝ անգլերենին:

Ինչպես հայտնի է, *ըստ բաղադրիչների կապակցման եղանակի*, կրկնավոր բաղադրությունները բաժանվում են երեք խմբի՝ **հարակցական, շաղկապական և նախդրական** /Աղայան, 1984: 231/:

Հայերենում AppQ արտահայտելու համար առավելապես օգտագործվում են կրկնավոր բարդությունների *հարակցական* և *շաղկապական* կապակցման եղանակները: AppQ արտահայտող թվականների նման, ածականները ևս կարող են կապակցվել շաղկապի, այս դեպքում՝ *և/ու*, կամ գծիկի միջոցով.

բյուր և բյուր/ բյուր-բյուր,
շատ և/ու շատ/ շատ-շատ/
քանի ու քանի/ քանի-քանի:

- Եվ ո՛վ է պատմում *բյուր-բյուր ձևերով*՝ անդուլ ու անխոնջ՝ այսպես թովջանքով: (ԱԻ)
- Ու գիտեմ հիմա՝ մի սովորական Աղջիկ էիր դու, նըման ամենքին. Ա՛խ, երանի չէր *բյուր և բյուր* անգամ, Որ կույր ու անգետ լինեի կրկին: (ՎՏ)

Գ. Ջահուկյանը նման կաղապարները բնորոշում է S(S1) բանաձևով, բացատրելով, որ կրկնավոր բարդությունների անդամները ձևականորեն են միայն համարժեք, իրականում դրանցից մեկը կրկնության հիմքն է՝ կրկնյալը, մյուսը՝ նմանակը կամ կրկնորդը /Ջահուկյան, 1989: 215/:

Անգլերենում մենիմոյթ ածականները հիմնականում կապակցվում են առանց որևէ այլ բաղադրիչի, ինչպես օրինակ՝

- I have been there *many many times*.

Սակայն, երբ ածականներին հաջորդում է եզակի թվով դրված գոյական, ածականները կապակցվում են *and* շաղկապի միջոցով, ինչպես՝

- *Many and many a day* have we spent over David Copperfield.(COCA: MAG: child life)

**5. N(pl) + and+ N(pl)
(գոյ (հոգն.) +և+ գոյ (հոգն.))**

Անգլերենում AppQ կարելի է արտահայտել նաև AppQ ցույց տվող գոյականների անփոփոխ կրկնությամբ: Նման անփոփոխ կրկնորդով

կաղապարներում (iteration) /Channell, 1994: 105/, կրկնյալը և կրկնորդը դրվում են հոգնակի թվով և կապակցվում ոչ թե գծիկի (հարակցական եղանակ), այլ *և* (*and*) համադասական շաղկապի միջոցով (masses and masses, ոչ՝ masses-masses):

Անփոփոխ կրկնորդով կաղապարներն առավել հաճախ հանդիպում են բանավոր խոսքում, քան գրավոր: Օրինակ *oodles and oodles, loads and loads* կրկնորդով կաղապարները COCA կորպուսում հանդիպում են համապատասխանաբար 3 և 17 անգամ, և բոլոր դեպքերում էլ ոչ պաշտոնական համատեքստում: Ինչ վերաբերում է *masses and masses* կրկնորդով կաղապարին, ապա այն առավելապես բնորոշ է պաշտոնական ոճին:

- ...but you are not truly interested in the masses and masses of human beings who suffer political, economic and social oppression in many parts of the world...(COCA: ACAD: Africa Today)
- We want to go to Costco and buy *oodles and oodles and oodles* of paper towels because we.... Just know we're going to have them. ... (COCA: SPOK: CBS Early)

Վերջին օրինակում կրկնորդով կաղապարի մեջ բառի եռակի կրկնությունը ցույց է տալիս առարկայի չափից շատ լինելը: Այն օգտագործվում է չափազանցված քանակ արտահայտելու նպատակով:

Այսպիսով, երկու լեզվում էլ տարատեսակ կաղապարների միջոցով կարելի է արտահայտել AppQ (մոտավոր քանակ): Քննության առած հինգ խումբ կաղապարներից միայն 3-րդի կաղապարներն են (Adj+N_(pl), Adj+N_(U)), որ հիմնականում նույնական են երկու լեզուների համար էլ: Անգլերենի Ind Art+N_s+of+N կաղապարին համարժեք է հայերենի մի+N_s+N կաղապարը (կաղ.1), անգլ. Adj + Adj+ N կաղապարին՝ Adj+ Conj+Adj+ N և Adj-Adj+N (կաղ. 4) կաղապարները: Միայն N_(pl)+ of+ N_(pl) և N_(pl)+and+N_(pl) AppQ արտահայտող կաղապարներն են, որ բավականին գործածական են անգլերեն լեզվում, իսկ հայերենում բացակայում են:

ՀԱՄԱՌՈՏԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- ԱԴ – Առաքել Դավրիժեցի, Պատմություն
- ԱԻ – Ավետիք Իսահակյան, Ալագյազի մանիներ
- ԱՇ – Ալեքսանդր Շիրվանզադե, Ուղեգրություններ և ակնարկներ
- ԳՄ – Գուրգեն Մահարի, Ծաղկած փշալարեր
- ԽԳ – Խաժակ Գյուլնազարյան, Ինչ-որ տեղ վերջանում էր հորիզոնը
- ՀՄ – Հրանտ Մաթևոսյան, Պատմվածքներ
- Ն-Դ – Նար-Դոս, Մեր թաղը
- ՊԶ – Պերճ Զեյթունցյան, Պիեսներ, մաս 1

ՍԶ – Ստեփան Զորյան, Ուրվագծեր
ՎԱ – Վախթանգ Անանյան, Պատմվածքներ
ՎՏ – Վահան Տերյան, Գիշեր և հուշեր
ՎՊ – Վարդգես Պետրոսյան, Կրակե շապիկ
ՎՍ – Վիլյամ Սարոյան, Հայրի՛կ, դու խենթ ես
Ր – Րաֆֆի, Զահրումար

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Աբեղյան Մ. Հայոց լեզվի տեսություն, Երևան, Մելքոնյան ֆոնդ, Պետհրատի տպ., 1931:
2. Աբրահամյան Ս. Ժամանակակից հայերենի քերականություն, Երևան, «Լույս», 1969:
3. Աբրահամյան Ս. Գ., Պառնակյան Ն. Ա., Օհանյան Հ. Ա. Ժամանակակից հայոց լեզու: Ձևաբանություն, հատոր 2, Երևան, Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի հրատարակչություն, 1974:
4. Աղայան Է. Բ. Ընդհանուր և հայկական բառագիտություն, Երևան, Երևանի համալսարանի հրատարակչություն, 1984:
5. Արևելահայերենի ազգային կորպուս (ԱՐԵՎԱԿ) // URL: http://www.eanc.net/EANC/search/?interface_language=am:
6. Հարությունյան Ն. Թերասությունների դերը լեզվի մեջ. Տարբեր մոտեցումներ // Օտար լեզուները բարձրագույն դպրոցում, 2(17), Երևան, 2014:
7. Զահուկյան Գ. Բ. Ժամանակակից հայոց լեզվի իմաստաբանություն և բառակազմություն, Երևան, ԽՍՀ ԳԱ հրատարակչություն, 1989:
8. Channell J. Vague Language. Oxford: Oxford University Press, 1994.
9. Corpus of Contemporary American English (COCA) // URL: <https://www.english-corpora.org/coca/>.
10. Crystal D., Davy D. Advanced Conversational English. London: Longman, 1975.
11. Jucker* A. H., Smith S. W., Lüdge T. Interactive Aspects of Vagueness in Conversation // *Journal of Pragmatics*, 35, 2003.
12. Mkhitaryan Y., Ayyazyan Zh. Means of Expressing Approximating Quantities in English and Armenian // *New Trends and Issues Proceedings on Humanities and Social Sciences*, Issue 1, 2017.
13. Quirk R., S. Greenbaum A. University Grammar of English. London: Longman, 1973.

Ж. АЙВАЗЯН – *Сравнительный анализ лингвистических единиц, выражающих приблизительное (нецифровое) количество в английском и армянском языках.* – Цель статьи – рассмотрение лингвистических единиц, указывающих на приблизительное (нецифровое) количество в английском и армянском языках. Сравнительный анализ осуществлён на двух уровнях – семантическом и структурном уровнях. Семантический анализ данных единиц в указанных языках позволил выделить три основные группы с указанием конвергентных и дивергентных черт обозначения приблизительного количества. На основе структурного анализа выделены пять моделей, из которых две не находят выражения в армянском языке.

Ключевые слова: неконкретность, приблизительность, приблизительное (нецифровое) количество, аппроксиматор, сравнительный анализ, сходства, различия

Zh. AYVAZYAN – *Contrastive Analysis of Non-Numerical Approximate Quantifiers in English and Armenian.* – The paper presents a cross-linguistic study of vague quantities expressed by non-numerical approximate quantifiers (non-NumAppQ) in English and Armenian. The research is carried out on two levels: semantic and structural. An attempt is made to reveal the similarities and differences of the constructions with approximators in both languages, with differences more observable on the structural level. Both the English and the Armenian languages exhibit various forms of expressing approximation with non-numerical quantifiers.

The structural study reveals that out of five basic patterns outlined in the research three patterns show almost direct equivalence and two patterns have no counterparts in the Armenian language.

Key words: vagueness, approximation, non-numerical approximate quantity, approximator, comparative analysis, similarities, differences

Ներկայացվել է՝ 13.02.2020

Երաշխավորվել է ՀՊՄՀ Ռոմանագերմանական լեզուների
ամբիոնի կողմից

Ընդունվել է տպագրության՝ 19.06.2020